

Innehållet i veckans Nyhetsbrev

- Regionfrågan en evighetsfråga
 - Indikatorerna på naturresurser har reviderats
 - Svenska ministern Mats Odell introducerade begreppet *servicecoacher* på Landsbygdsriksdagen
 - Mindre skillnader mellan mäns och kvinnors löner på Sveriges landsbygd – läs Glesbygdsverkets nyhetsbrev 1/2008
 - Senaste numret av *Flash News*
 - Övrigt plock ur medier och webbsidor – *Pennfäktari om svenska Landsbygdsriksdagen, Pendlarna förtjänar mer än de som arbetar i hemkommunen, Landskapet Östra Nyland utvecklas bäst som självständigt, Diskussioner om samgång mellan Studieförbundet och SÖB pågår*
-

REGIONFRÅGAN EN EVIGHETSFRÅGA

Frågan om den regionala nivån i Norden (landskapen, landstingen, amten, länen, de olika statliga sektormyndigheterna) är en mycket speciell politisk fråga, för det är svårt att förutse vad som händer, när förslag som har med regionerna att göra kommer upp på dagordningen. Det handlar ju om hur samhället i grunden är konstruerat, men i motsats till andra grundfrågor, är det en fråga som engagerar en mycket smal politisk elit. I de nordiska länderna är det svårt att peka ut mer än en handfull nationella politiker, vilka är uttalade experter och pådrivare av de regionala frågorna. Den politiska elit som medvetet och långsiktigt talar för den regionala nivån, är de regionala och kommunala politikerna och deras intresseorganisationer. Hos medborgarna har fenomenet som regioner, landskap och län svårt intresse, medan enskilda åtgärder som rör den regionala nivån däremot kan få till stånd en kraftig motmobilisering. Det hände i Finland när länen skulle slås samman på 1990-talet, liksom det nu sker i Sverige när landstingen föreslås bilda storregioner. Det händer här och var där det framställs förslag om att lägga ner sjukhus eller gymnasier. Regionfrågan är en evighetsfråga, som endast under korta tidsperioder är så politisk het att det går att få till stånd beslut. Eftersom de verkligt intresserade av frågan är få, kommer andra frågor att ta överhanden och regionfrågan begravas i ytterligare en utredning, ifall man inte kommer till skott. Ännu sommaren 2007 såg det ut som om både Sverige och Norge var på väg mot en samhällsstruktur med en förstärkt regional nivå, där ett mindre antal folkvalda regioner skulle ha fått en starkare ställning och fler uppgifter. Nu ser det betydligt mer tveksamt ut, för i Norge stagnerar förslaget om storregioner i brist på både statliga myndigheters vilja att ge ifrån sig uppgifter och existerande fylkeskommuners ovilja att frångå den nuvarande fylkesindelningen. I Sverige igen såg det ända tills i oktober 2007 ut som om alla förutsättningar förelåg för att bygga en ny regional organisation, men moderaternas stoppsignal flyttade ner regionfrågan till en mindre prioriterad plats på den politiska dagordningen i Sverige. Uppgifterna är från en artikel i Finlands kommuntidning nr 2/2008, skriven av kommunforskaren Siv Sandberg. Se även kommuntidningen under webbadress http://www.kommunerna.net/k_tiedotepankki_2.asp?path=255;264;76738.

INDIKATORERNA PÅ NATURRESURSER HAR REVIDERATS

Indikatorerna ger information om de förnybara naturresursernas tillstånd och hållbara användning, samt en allmän inblick i utvecklingen inom naturresurssektorerna. De nu reviderade indikatorerna gäller jordbruk, skogsbruk, fiskerihushållning, renskötsel, vilthushållning, vattentillgångar och landsbygdens utveckling. Med hjälp av indikatorerna kan man bl.a. analysera produktionsområdenas hållbarhet och behoven av att utveckla användningen av naturresurser. I dag används indikatorerna för att planera och följa upp användningen av naturresurser, då de i början var avsedda att användas för att utvärdera hur målen i jord- och skogsbruksministeriets (JSM:s) naturresursstrategi uppnåddes. Samhällets verksamhet går ut på att utnyttja naturresurserna, där landsbygden tar hand om produktionen som bygger på förnybara naturresurser och sker inom ramen för jord- och skogsbruk, renskötsel, vilt- och fiskerihushållning och vattentillgångar. Men utnyttjandet av naturresurser får inte rubba funktionerna i det ekologiska systemet och de antropogena utsläppen får inte överskrida naturens bärkraft. Det är bl.a. därför som man måste arbeta vidare med naturresursindikatorerna och revidera dem för att de skall möta dagens krav. Arbetet med att utveckla indikatorerna har pågått sedan början av 2000-talet och används allt mer såväl nationellt som i EU och andra internationella sammanhang. JSM:s informationstjänstcentral TIKE har uppdaterat indikatorsidorna på ministeriets webbplats med utgångspunkt, att i så stor utsträckning som möjligt bygga länkar till den ursprungliga informationen och till olika forskningsinstitut, för att säkra att informationen är aktuell och uppdaterad. Sålunda sköts t.ex. största delen av jordbrukets indikatoruppgifter av Forskningscentralen för jordbruk och livsmedelsekonomi MTT, www.mtt.fi/luonnonvarapuntari (på finska), medan skogsbrukets kriterier och indikatorer finns på Skogsforskningsinstitutets hemsida under webbadressen www.metla.fi/metinfo/kestavyys (på finska). JSM:s naturresursindikatorer finns på webbadress www.mmm.fi/fi/index/etusivu/ymparisto/luonnonvaramittarit.html (på finska). Uppgifterna är från JSM:s pressmeddelande (från 13.3) och finns under webbadressen http://www.mmm.fi/sv/index/ministeriet/pressmeddelanden/080313_indikatorna.html.

SVENSKA MINISTERN MATS ODELL INTRODUCERADE BEGREPPET SERVICECOACHER PÅ LANDSBYGDSRIKSDAGEN

Sveriges kommun- och finansmarknadsminister Mats Odell vill bryta stuprörstänkandet hos de statliga myndigheterna. Det gäller att arbeta utifrån medborgarnas behov, inte myndigheternas, sade minister Odell i söndags på Landsbygdsriksdagen i Lycksele. När myndigheterna skall decentralisera och samarbeta, vill ministern pröva om även lokala utvecklingsgrupper och bybor kan arbeta på entreprenad åt de statliga myndigheterna. Odell introducerade begreppet *servicecoacher* och sade att landsbygdsborna skall kunna ge service åt myndigheterna och få betalt. Det blir en vinn-vinn-situation. Nu bjuder ministern Riksorganisationen Hela Sverige ska leva (HSSL), att tillsammans med Sveriges kommuner och landsting träffa de utredare som han har tillsatt, med målet att hitta nya, konkreta samarbetsmöjligheter med bygderörelsen. Odell överväger att ge två pågående utredningar, om myndighetssamverkan och förvaltningar, tilläggsdirektiv om det behövs för bättre myndighetsservice på landsbygden. Uppgifterna är från HSSL:s hemsida och finns på webbadress http://www.helasverige.se/?class=cmn_NewsEx&method=view&id=727. *Landsbygdsriksdagarna har genomförts ungefär vartannat år på olika platser i Sverige, från Ystad i söder till Piteå i norr med ett tusental deltagare i genomsnitt. I år firar man 20 år (1989-2008) av landsbygdsutveckling.*

MINDRE SKILLNADER MELLAN MÄNS OCH KVINNORS LÖNER PÅ SVERIGES LANDSBYGD – LÄS GLESBYGDsverkets NYHETSbREV 1/2008

Enligt Imber Råback på Glesbygdsverket är skillnaden mellan mäns och kvinnors löner mindre på landet än i övriga Sverige. Det gäller främst i gles- och landsbygder i norr. En förklaring är att löneläget allmänt ligger lägre i dessa områden. Då lönespannet är mindre blir skillnaderna mindre. Att män generellt sett tjänar mer än kvinnor, är ett välkänt faktum, men realiteten att fördelningen är jämnare mellan könen i gles- och landsbygder i norr kvarstår och det är intressant att studera vilken betydelse detta har, säger Råback. Övriga ämnen som tas upp i nyhetsbrevet är bl.a.:

- Kvinnors företagande hett ämne för året
- Landsbygdens advokat från England inspirerar Skandinavien
- Fickfakta om Sveriges gles- och landsbygder
- Begränsade resurser för bred landsbygdsutveckling
- Norge studerar Glesbygdsverkets tillgänglighetsmodell
- Praktiska exempel på lokalt samarbete
- Det våras för det nordiska samarbetet
- Klimatförändringar kräver beredskap på alla nivåer
- Småföretagande i landets glesare delar diskuterades i Örebro

Nyhetsbrevet (nr 1, mars 2008) finns som länk på Glesbygdsverkets hemsida under webbadressen <http://www.glesbygdsverket.se/site/Default.aspx?id=3632>.

SENASTE NUMRET AV *FLASH NEWS*

Nummer 75, 29 februari 2008 av *Flash News Leader+ Observatory* från Leader+ Contact Point innehåller följande nyheter:

- I fokus – Leader+ -publikationer
- Konferens i Plymouth, England om landsbygdens framtidsscenarier: drömmar, dilemmas och faror
- Den tredje årliga konferensen om att liva upp landsbygden hålls i London
- Konferens i Cologne, Tyskland om att möta utmaningarna för landsbygdsregionerna
- Konferens i Maribor, Slovenien om framtiden för kohesionspolitik
- Internationell festival om mat och film i Bologna, Italien
- Samarbetshörnan – verktyg för partnerskap: LAG i Cypern söker potentiella partners i att ta fram riktlinjer för jordbrukare angående god jordbrukspraxis (GAP).
- Kompetenshörnan – Leader kompetenspool
(<http://leaderplus.ec.europa.eu/cpdb/public/competence/CompSearchFS.aspx>)

Under webbadressen http://ec.europa.eu/agriculture/rur/leaderplus/pdf/flashnews/75_en.pdf finns det nya numret (på engelska) av nyhetsbrevet.

ÖVRIGT PLOCK UR MEDIER OCH WEBBSIDOR

Pennfäkteri om svenska Landsbygdsriksdagen

Ledaren (från 7.3) i tidningen Norra Västerbotten(/norr.se) ifrågasätter den svenska Landsbygdsriksdagens existens med hänvisning till det magra resultat som gjorts för landsbygden och att nästan alla deltar i Landsbygdsriksdagen på skattebetalarnas bekostnad. Sune Hedlund från Skellefteå Byautvecklingsråd replikerar i samma tidning (från 13.3) med att bl.a. säga, att den samlade landsbygdsrörelsens arbete årligen resulterar i otaliga tillväxtskapande projekt, som varit och är till stor nytta för Sveriges landsbygd och där de flesta har tillkommit med stöd av medel från EU, delfinansierade av kommuner, länsstyrelser och olika departement. Behovet av en sådan här sammankomst är både stort, ... *Läs mer under adresserna* <http://norr.se/asikter/ledare/article76600.ece> respektive <http://norr.se/asikter/repliker/article78737.ece>.

Pendlarna förtjänar mer än de som arbetar i hemkommunen

De som arbetar utanför sin hemkommun, alltså pendlarna, förtjänar i genomsnitt en tredjedel mer än de personer som arbetar i hemkommunen. I 50 kommuner (nära eller angränsande till större städer) i Finland har pendlarna mer än dubbelt högre inkomster än de som arbetar i hemkommunen. Över 760 000 sysselsatta arbetar utanför sin hemkommun och i varannan kommun inflyter mer än hälften av de skattepliktiga förvärvsinkomsterna från dem som arbetar utanför hemkommunen. I Grankulla består rentav 87 procent ... *Läs mer på adress http://www.stat.fi/ajk/tiedotteet/v2008/tiedote_007_2008-03-12_sv.html.*

Landskapet Östra Nyland utvecklas bäst som självständigt

Östra Nyland kan i framtiden utvecklas bäst om landskapet även i fortsättningen får vara självständigt, konstaterar dess landskapsstyrelse i ett utlåtande från Östra Nylands förbund till finansministeriet. Finansministeriet har begärt utlåtanden av samtliga landskapsförbund, i vilka förbunden tar ställning till statens frågor och motiverar sina åsikter om det egna landskapets framtid. Inom Östra Nylands förbund är kommunerna överens om ... *Läs mer på adress <http://svenska.yle.fi/nyheter/artikel.php?id=123654>.*

Diskussioner om samgång mellan Studieförbundet och SÖB pågår

Diskussioner pågår om Studieförbundet i Österbotten rf och Svenska Österbottens Byar rf skall gå samman till en organisation. Som bäst utreds alla de olika alternativ för vad en sammanslagning skulle innebära för Studieförbundets eget Leader-projekt med namnet *Utredningsprojekt*. En jurist reder ut de rättsliga sakerna och en reklamfirma tar fram namnförslag och logo till en eventuell ny förening. Nu inbjuds föreningarnas samtliga medlemmar till en konferens (15-16.3 på Viking Lines färja mellan Åbo-Stockholm), där man tillsammans ... *Läs mer på adress <http://www.pomo.osterbotten.fi/valkommen/>.*

VAD HAR HÄNT?

Skriv ner några rader om vad som är på gång i er region eller organisation och som kan vara av allmänt intresse för alla!

Nyhetsbrevet utkommer en gång i veckan och sänds till Byaservice samarbetsgrupp, nyckelpersoner d.v.s. de som representerar Byaservice i olika centrala organ, projektledare som jobbar inom Byaservice, de lokala aktionsgrupperna, de regionala byaorganisationerna och till olika personer/organisationer med anknytning till landsbygdsutveckling. Alla som har något att informera om, skickar in sina bidrag till e-mailadress: kenneth.sundman@ssc.fi. Skriv mycket kort och undvik bilagor. Hänvisa hellre till webbsidor för mer info.

Nyhetsbrevet kan även läsas på Svensk Byaservice hemsida, www.bya.net. Vill du komma med på vår sändlista, sänd då mail till adressen kenneth.sundman@ssc.fi. Ifall någon inte vill ha Nyhetsbrevet i fortsättningen, meddela till samma e-mailadress ovan.
